

МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
10 вересня—30 жовтня 2020 року*

*Випуск № 60,
листопад 2020*

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ «Відродження» та ATLAS Network у рамках проекту «Підтримка громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю». Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	4
Парламент уточнив деякі терміни в митному законодавстві	4
Уряд почав реорганізацію територіальних підрозділів Держмитслужби.....	4
Уряд хоче перевірити кваліфікацію та благонадійність посадових осіб митних органів.....	5
Уряд вніс зміни до положення про Держмитслужбу.....	6
Удосконалено механізм роботи «єдиного віка» на митниці	6
Новини.....	7
Уряд призначив нового тимчасово виконуючого обов'язки голови Держмитслужби.....	7

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Парламент уточнив деякі терміни в митному законодавстві

Закон України № 924 від 29 вересня 2020 року «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо усунення термінологічних неузгодженостей»

Основною метою акта є узгодження термінології нормативних актів, прийнятих у різний час. Зокрема, у Митному кодексі в статті 570 термін «злочин» в усіх відмінках і числах замінено терміном «кримінальне правопорушення», а «злочинних посягань» замінено терміном «кримінально-протиправних посягань», що пов'язано із запровадженням кримінального правопорушення (проступку).

Також до низки актів внесено зміни щодо назв «органів доходів та зборів», які замінено на «податкові органи» або «митні органи» в залежності від змісту.

Отже, закон є технічним і спрямований на узгодження термінології різних нормативних актів і врахування останніх змін у чинному законодавстві.

Джерело: <https://bit.ly/324tDhB>

Уряд почав реорганізацію територіальних підрозділів Держмитслужби

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 895 «Деякі питання територіальних органів Державної митної служби»

Уряд ухвалив рішення, відповідно до якого розпочато реорганізацію територіальних підрозділів Держмитслужби для подальшого створення єдиної юридичної особи. Також уряд встановив рівень та співвідношення посадових окладів для відповідних категорій посад територіальних органів Держмитслужби, що будуть утворені згідно із зазначеною постановою.

Зазначимо, що територіальні органи Держмитслужби, які реорганізуються відповідно до пункту 1 цієї постанови, продовжують здійснювати свої повноваження та функції до утворення Державною митною службою власних територіальних органів.

Рішення про можливість виконання цими органами повноважень і функцій територіальних органів, що реорганізуються, буде ухвалено після їх реєстрації відповідно до законодавства як відокремлених підрозділів юридичної особи публічного права, затвердження положень про них, структури, штатних розписів, кошторисів та заповнення 30% вакансій.

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Перелік територіальних органів Державної митної служби, що реорганізуються:

Азовська митниця Держмитслужби
Буковинська митниця Держмитслужби
Волинська митниця Держмитслужби
Галицька митниця Держмитслужби
Дніпровська митниця Держмитслужби
Енергетична митниця Держмитслужби
Закарпатська митниця Держмитслужби
Київська митниця Держмитслужби
Координаційно-моніторингова митниця Держмитслужби
Одеська митниця Держмитслужби
Північна митниця Держмитслужби
Подільська митниця Держмитслужби
Поліська митниця Держмитслужби
Слобожанська митниця Держмитслужби
Східна митниця Держмитслужби
Чорноморська митниця Держмитслужби

Це рішення є однією зі складових процесу переведення роботи митних органів у формат єдиної юридичної особи.

Джерело: <https://bit.ly/34PWNvA>

Уряд хоче перевірити кваліфікацію та благонадійність посадових осіб митних органів

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 916 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо тестування посадових осіб митних органів з питань кваліфікації та благонадійності»

Уряд запровадив експериментальний проєкт щодо тестування посадових осіб митних органів на кваліфікацію та благонадійність. Його планується

реалізувати протягом одного року. Постанова затверджує відповідний порядок реалізації проєкту і визначає процедуру його реалізації. Проєкт безпосередньо пов'язаний із наслідками постанови уряду від 30 вересня 2020 року № 895 щодо реорганізації територіальних підрозділів Держмитслужби з метою створення єдиної юридичної особи Держмитслужби. Зокрема, він спрямований на посадових осіб митних органів, які мають призначатися до нової структури Держмитслужби під час проведення процедури її реорганізації в єдину юрособу.

У рамках реалізації проєкту передбачається проведення тестування з питань кваліфікації та благонадійності посадових осіб територіальних органів Держмитслужби. Відповідне тестування проводитиметься з метою підвищення ефективності діяльності митних органів, запровадження моніторингу та контролю їхньої кваліфікації та благонадійності.

У рамках реалізації процедури Держмитслужба має утворити комісії та затвердити їхній персональний склад; затвердити перелік посадових осіб і посад, які підлягають тестуванню; затвердити план-графік проведення тестування; здійснити матеріально-технічне забезпечення проведення тестування; поінформувати міністра фінансів про результати проведеного тестування. До складу комісій включаються посадові особи митних органів, які успішно пройшли тестування на благонадійність.

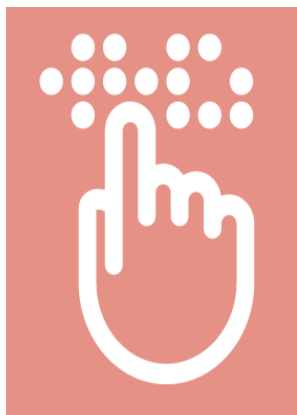
НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Тестування включатиме: 1) тестування рівня знань митного та антикорупційного законодавства; 2) тестування на загальні здібності (зокрема, абстрактне, числове та вербальне мислення); 3) тестування на благонадійність, яке є психологічним тестом, призначеним оцінити особистісні фактори благонадійності та лояльності посадових осіб для виявлення посадових осіб із ризиками схильності до порушення встановлених правил та непродуктивної поведінки на робочому місці.

Ідея проведення перевірки на кваліфікацію та благонадійність викликала значну кількість критичних зауважень у частині законності та об'єктивності її проведення. Питання також викликала невизначеність критеріїв формування переліку посадових осіб, які мають пройти відповідне тестування. Також є питання щодо доцільності, об'єктивності та ефективності таких експериментів.

Захисники проєкту навпаки, вважають, що це один із механізмів очищення митних органів і спроба вплинути на якість кадрів, які сформують основу оновленого органу митної служби, який буде діяти у форматі єдиної юридичної особи.

Джерело: <https://bit.ly/35Z7E5R>

Уряд вніс зміни до положення про Держмитслужбу

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 924 «Про внесення змін до Положення про Державну митну службу України»

Уряд вніс зміни до положення про Держмитслужбу в частині доповнення повноважень служби та її керівництва. Зміни, зокрема, стосуються

повноважень, пов'язаних із практичною імплементацією інституту авторизованого економічного оператора, особливостей реалізації митницею функцій у форматі єдиної юридичної особи, кадрових призначень, представлення інтересів митниці в суді тощо.

Зміни пов'язані зі зміною чинного законодавства в частині наділення митного органу новим функціоналом і необхідністю забезпечення його відповідними повноваженнями.

Джерело: <https://bit.ly/2HWE1tR>

Удосконалено механізм роботи «єдиного віка» на митниці

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 971 «Про затвердження Порядку взаємодії між декларантами, їх представниками, іншими заінтересованими особами та митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України з використанням механізму «єдиного вікна» та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»

Постанова уряду затвердила новий (або оновлений) порядок взаємодії між декларантами, їхніми представниками, іншими заінтересованими особами та митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України з використанням механізму «єдиного вікна». До цього моменту ці питання були врегульовані постановою уряду від 25 червня 2016 року № 364, яка скасовується. Постанова вдосконалює існуючий порядок взаємодії в рамках використання «єдиного вікна» і приводить його у відповідність до чинного законодавства.

Зокрема, впроваджуються нововведення Митного кодексу України в частині функціонування механізму «єдиного вікна» на митниці та інших суміжних процедур з урахуванням практики реалізації цієї процедури з 2016 року.

Серед основних змін: розширення сфери застосування механізму «єдиного вікна»; скорочення кількості державних видів контролю; розділення державного «ветеринарно-санітарного контролю» на «ветеринарно-санітарний контроль» і «державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин». Крім цього, поняття «державні види контролю» перейменовано на поняття «заходи офіційного контролю»; припинено повноваження митних органів щодо перевірки здійснення заходів офіційного контролю під час вивезення (експорту) товарів за межі митної території України тощо.

З огляду на ці зміни, сформульовано нові механізми взаємодії органів влади та декларантів при використанні процедур «єдиного вікна» на митниці.

Джерело: <https://bit.ly/34ONY5p>

Уряд погодився на призначення головою Держмитслужби Павла Рябікіна

28 жовтня 2020 року на своєму черговому засіданні Кабінет Міністрів України погодив пропозицію Міністерства фінансів про визнання переможцем конкурсу на вакантну посаду голови Державної митної служби України Рябікіна Павла Борисовича.

Урядом прийнято протокольне рішення, яким затверджено результати відповідного конкурсу. Згідно з процедурою після прийняття відповідного рішення кандидат на посаду проходить спеціальну перевірку і лише за її результатами уряд ухвалює рішення про призначення кандидата на посаду шляхом укладання контракту про проходження державної служби на період дії карантину.

Варто нагадати, 22 жовтня 2020 року урядом з посади заступника голови Державної митної служби України було звільнено А. Павловського, який із серпня 2020 року виконував обов'язки голови служби, а призначений заступником голови Держмитслужби був у червні ц.р.

Джерело: <https://bit.ly/34MrMIS>

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проекту **“Підтримка громадської ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов’язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов’язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.